

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Protocolului nr.16 adoptat la Strasbourg la 24 iunie 2013, semnat de România la Strasbourg, la 14 octombrie 2014, la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În temeiul Declarației finale a Conferinței la nivel înalt privind viitorul Curții Europene a Drepturilor Omului (Brighton, 20 aprilie 2012) prin care statele membre ale Consiliului Europei și-au propus adoptarea unui set de măsuri în vederea eficientizării activității Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și a creșterii gradului de implementare a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția) la nivel național, a fost demarată elaborarea proiectului Protocolului nr. 16, adițional la Convenție.

Principalul element de noutate și de reformă al Protocolului nr. 16 adițional la Convenție se referă la posibilitatea pentru cele mai înalte jurisdicții ale părților contractante de a solicita un aviz consultativ atunci când apreciază că o anumită cauză aflată pe rolul lor ridică o problemă gravă privind interpretarea sau aplicarea Convenției sau a protocoalelor sale.

	Instrumentul convențional reglementează conținutul unei cereri de aviz consultativ, procedura de examinare a admisibilității acestei cereri și procedura de emitere a avizului consultativ de către CEDO. Astfel, Protocolul nr. 16 prevede posibilitatea pentru Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului Europei și pentru înalta parte contractantă căreia îi aparține instanța care a formulat cererea de a prezenta observații scrise și de a lua parte la audieri, stipulează obligativitatea motivării avizelor consultative care se publică și se comunică instanței care a formulat cererea și înaltei părți contractante căreia îi aparține instanța respectivă și caracterul lor non-obligatoriu. Se confirmă, astfel, hotărârea statelor părți la Convenție de a reforma sistemul convențional și de a contribui la rezolvarea din timp a unor chestiuni de interpretare a Convenției și, implicit, a legislației interne, prevenindu-se atât dezvoltarea unei jurisprudențe naționale divergente, cât și înregistrarea unui număr semnificativ de cereri individuale pe rolul CEDO. Desemnarea, de către o parte contractantă, a celor mai înalte jurisdicții care pot formula o asemenea solicitare de aviz consultativ se poate face la semnarea sau la ratificarea instrumentului convențional, lista putând fi modificată oricând. Protocolul nr. 16 a intrat în vigoare, la 1 august 2018, pentru 10 dintre înaltele părți contractante la Convenție (Albania, Armenia, Estonia, Finlanda, Franța, Georgia, Lituania, San Marino, Slovenia și Ucraina) care și-au exprimat consimțământul de a fi parte la Protocol, în conformitate cu art. 7 din Protocol. România a semnat Protocolul nr. 16 la Convenție la data de 14 octombrie 2014, prin Agentul guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului, însoțind semnarea de o listă a instanțelor române care pot formula o cerere de aviz consultativ. Această listă cuprindea Curtea Constituțională a României, Înalta Curte de Casație și Justiție și curțile de apel, dată fiind competența acestor instanțe.
2. Schimbări preconizate	Prin prezentul proiect de act normativ se va ratifica Protocolul nr. 16 la Convenție. În ceea ce privește lista celor mai înalte jurisdicții române care pot formula o asemenea solicitare de aviz consultativ, aceasta va fi modificată, fiind conferită legitimare procesuală activă doar Curții Constituționale și Înaltei Curți de Casație și Justiție (ÎCCJ). Aceasta din urmă va putea solicita un aviz consultativ și în cadrul procedurii

	sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cu consecința recunoașterii legitimării procesuale active mediate și instanțelor îndreptățite (complet de judecată al ÎCCJ, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță) să adreseze ÎCCJ o astfel de sesizare. La data intrării în vigoare a Protocolului pentru România, Curtea Constituțională și ÎCCJ vor putea adresa CEDO solicitări de aviz consultativ, conform unei proceduri reglementate prin lege.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impactul social	
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul
5. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care:						

a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit; (ii) impozit pe venit b) bugete locale, (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
7. Alte informații	
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	b) Lege pentru adoptarea unor măsuri necesare punerii în aplicare a Protocolului nr.16 adoptat la Strasbourg la 24 iunie 2013, semnat de România la Strasbourg, la 14 octombrie 2014 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
3. Măsuri normative necesare aplicării	Nu este cazul

directe a actelor normative comunitare	
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de proiectul actului normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare	Nu este cazul.

a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 84/2021.
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Externe și a Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului nr. 16 adoptat la Strasbourg la 24 iunie 2013, semnat de România la Strasbourg, la 14 octombrie 2014, la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

FLORIN VASILE CITU

